

Aardappelmarkt kan niet meer stuk

Dat er een stevige bodem in de markt van consumptieaardappelen ligt, was al tijdens het rooien duidelijk. Maar pas na een hele winter met stabiele prijzen, zette de prijsstijging in waar telers op rekenden. De komende weken wordt duidelijk of er nog meer in zit.

Door: Egbert Jonkheer
Fotografie: Ellen Meinen

In de derde week van februari werd de oplopende notering op de termijnmarkt even getemperd door de indicatieve cash-settlementprijs van 15,65 euro per 100 kg. Dit voorschotje op de afwikkeling van termijncontracten rijmde echter niet met de zaken die op dat moment gedaan werden, ook al zou het daarvan een weerspiegeling moeten zijn. Onder de 15 euro lieten telers nauwelijks meer aardappelen los en voor rassen met lengte werd al gauw een paar euro meer betaald. Door de gemiddeld genomen fijne partijen van dit jaar is het voor de fritesfabrieken moeilijker om aan de minimum lengte-eisen te voldoen, zeker bij de extra lange friet die de

MACHT VAN DE CIJFERS

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verdiende dit seizoen geen schoonheidsprijs voor haar oogstramingen. Zowel van de uien als de aardappelen hadden de rekenaars van het instituut de oogsthoeveelheid te krap ingeschat en moesten die naderhand bijstellen. Met vervelende gevolgen voor de telers, want hoewel de twijfel over de eerdere ramingen breed werd gedeeld, blijft de raming van het CBS altijd een baken tussen alle andere meningen. LTO en POA gingen eerder al uit van 15 tot 18 procent minder aardappelen. De laatste raming van het CBS, van begin februari, laat een teruggang van 13 procent zien in de opgetelde hoeveelheid consumptie- en pootaardappelen. En dat is 5 procent minder dan de eerdere raming van 4,8 miljoen ton.

fastfoodketens willen hebben. Voor rassen met lengte, zoals Innovator, zou daarom al meer dan 20 euro zijn betaald voor directe levering.

Het vertrouwen in de markt was er vanwege de krappe oogst al vroeg, maar het duurde een hele poos voordat dit tot uiting kwam in de prijzen. Het begint een traditioneel beeld te worden: eerst drukken leveringen af-land de prijzen, gevolgd door probleempartijen en bewaarplaatsen die niet vorstvrij zijn. Maar ook de onzekerheid over de precieze omvang van de oogst (zie kader) en de tegenvallende export temperden de optimistische stemming. De termijnmarkt voor april 2006 weerspiegelde dit door een aanloop in de herfst van rond de 17 euro, om daarna geruime tijd te blijven schommelen rond de 15 euro per 100 kg.

Vast en positief

Begin februari nam het vertrouwen in de markt weer toe, gesteund door de zekere opstelling van telers die de deuren stevig dicht hielden. De CBS-oogstraming werd naar beneden bijgesteld en de export trok weer aan, dankzij een

ruime vraag uit met name Rusland en Afrika. Daardoor gesteund kwam de termijnmarkt voor levering april boven de 20 euro uit. "Terecht", meent marktanalist Edwin Burgers van adviesbureau DCA-Markt. "Het knijpt aan alle kanten, dat moet een keer tot uiting komen." Hij merkt een zeer vaste, positieve stemming in de markt. Hoe het seizoen verder afloopt blijft echter gissen. Dat hangt vooral af van hoe snel de pootmachines in de vroege teeltgebieden het land op kunnen. De vroege telers zelf rekenen op een goed seizoen. In België wordt een uitbreiding van het vroege areaal verwacht van meer dan 10 procent. Maar een heel vroeg seizoen kan het al niet meer worden.

Wim van Nieuwenhuijzen, secretaris van het telerscollectief BAMB, heeft daarom een rotsvast vertrouwen in een goede afloop van bewaar seizoen. Hij is blij te zien dat het prijspeil eindelijk wat hoger ligt. Wel drukt hij telers op het hart om goed in de gaten te houden welke prijzen er betaald worden. "We hebben meerdere malen gezien dat er voor vergelijkbare partijen verschillende prijzen worden geboden. Die verschillen liepen op tot meer dan 4,00 euro."

DEFINITIEVE OOGSTRAMING CBS

	Geoogste oppervlakte (x 1.000 ha)		Opbr. per ha (x 1.000 kg)		Opbrengst totaal (bruto) (x miljoen kg)		(Bron: CBS)
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	
Aardappelen tot.	163	156	46	43,6 (-5%)	7,5	6,8 (-9%)	
Consumptie- en pootaard.							
klei	112	105	46,7	43,1 (-8%)	5,2	4,5 (-13%)	
zand	86	82	45,6	42 (-8%)	3,9	3,5 (-12%)	
	26	23	50,4	47 (-7%)	1,3	1,1 (-17%)	